

به نام خدا

اظهار نظر کارشناسی درباره:

«طرح الحاق یک تبصره به بند (۱) ماده (۶۸) قانون مدیریت خدمات کشوری»

مقدمه

سابقه پرداخت فوق‌العاده بدی آب و هوا به قانون استخدام کشوری مصوب ۱۳۰۱ باز می‌گردد. براساس ماده (۱۸) این قانون مأمورینی که به نقاط بد آب و هوا اعزام می‌شدند مابه‌التفاوتی برای اشتغال در این مناطق دریافت می‌نمودند. پس از آن و به موجب بند «ب» ماده (۳۹) قانون استخدام کشوری مصوب ۱۳۴۵ فوق‌العاده اشتغال خارج از مرکز با توجه به مجموع عوامل بدی آب و هوا و دوری از مرکز و محرومیت از تسهیلات زندگی تعیین گردید و این حکم با اعمال برخی شرایط جدید در قانون نظام هماهنگ پرداخت مصوب ۱۳۷۰ نیز تنفیذ شد. پس از تصویب قانون مدیریت خدمات کشوری سازوکار پرداخت این فوق‌العاده‌ها تغییر کرد و براساس بند «۱» ماده (۶۸) این قانون، فوق‌العاده مناطق کمتر توسعه‌یافته و بدی آب و هوا برای مشاغل تخصصی با حداقل مدرک تحصیلی فوق‌لیسانس تا میزان ۲۵ درصد و برای سایر مشاغل تا ۲۰ درصد حقوق ثابت تعیین گردید. اما بایستی به این نکته توجه داشت که پدیده ریزگردها پدیده‌ای جدید است که طی سال‌های اخیر بروز و ظهور یافته و ارتباطی نیز مشخصاً با میزان درجه توسعه‌یافتگی و بدی آب و هوای مناطق مختلف کشور ندارد و به نظر می‌رسد بایستی سازوکاری مستقل برای پرداخت فوق‌العاده مذکور طراحی کرد.

ارزیابی طرح

۱. دلایل توجیهی و توضیحات طرح ارتباط چندانی با محتوای تبصره پیشنهادی ندارد، زیرا دلایل و توضیحات ارائه شده صرف‌نظر از اینکه تا چه اندازه صحت و دقت دارند راجع به فوق‌العاده مناطق کمتر توسعه‌یافته و بدی آب و هوای موضوع بند «۱» ماده (۶۸) قانون مدیریت خدمات کشوری و نحوه عملکرد دولت در این رابطه می‌باشند و حال آنکه مضمون تبصره‌ای که پیشنهاد شده به ماده (۶۸) فوق‌الحاق شود، راجع به پرداخت وجه بابت خدمت در مناطقی است که در معرض ریزش ریزگردها قرار دارند. به‌طوری که می‌دانیم پدیده ریزگردها پدیده‌ای جدید است که در سال‌های اخیر ظهور نموده و قبل از آن وجود نداشته و این پدیده ارتباطی به میزان توسعه‌یافتگی و همچنین وضعیت آب و هوا ندارد و لذا نمی‌توان آن را در کنار عوامل مزبور قرار داده و حکم کلی درباره آنها صادر نمود. اصولاً میزان توسعه‌یافتگی هم ارتباطی به بدی آب و هوا ندارد و هریک از این عوامل باید جدای از یکدیگر مورد توجه و ملاک عمل قرار گیرد. موضوعی که تاکنون نیز در قوانین و مقررات اداری و استخدامی نیز مورد توجه قرار گرفته است.

۲. اشکالاتی که در مقدمه توجیهی طرح، در باب عدم شفافیت قانون، اجرای سلیقه‌ای آن توسط مجریان، عدم پرداخت یا پرداخت ناقص فوق‌العاده بند «۱» ماده (۶۸) مطرح شده براساس بررسی‌های به عمل آمده صحیح به نظر می‌رسد اما ارتباطی به مسئله و موضوع فعلی مورد نظر ما ندارد. ابتدائاً باید این دو موضوع از یکدیگر تفکیک شود تا پس از آن راهکار پرداخت به هریک از آنها هموار شود.

۳. با توجه به اینکه طرح مذکور منجر به افزایش هزینه‌های عمومی می‌شود و طریق تأمین هزینه آن نیز معلوم نشده است، لذا در مغایرت با اصل هفتادوپنجم قانون اساسی است.

جمع‌بندی و پیشنهاد

همانگونه که بیان شد پدیده ریزگردها پدیده‌ای جدید در کشور است که مناطقی از کشور را در سال‌های اخیر تحت تأثیر قرار داده و مشکلاتی را برای اقامت و زندگی در این مناطق به وجود آورده است که اقتضا دارد به کارکنان دولت در اینگونه مناطق وجهی بابت این مسئله پرداخت شود. لذا محتوای اصلی طرح پیشنهادی قابل تأیید می‌باشد، اما همانطور که در بالا گفته شد این پیشنهاد باید از موضوعات بدی آب و هوا و کمتر توسعه‌یافتگی منفک و برای آن تدبیر مستقل اندیشیده شود. ضمن اینکه ایراد اصل هفتادوپنجم قانون اساسی نیز که به این طرح وارد است باید برطرف شود.

بنابراین پیشنهاد می‌شود در صورت اصرار بر تصویب طرح متن زیر به‌عنوان بند «۱۱» به ماده (۶۸) قانون مدیریت خدمات کشوری الحاق شود:

بند «۱۱» - فوق‌العاده ریزگردها، در مناطقی از کشور که تحت تأثیر آثار زیانبار ریزگردها قرار دارند تا به میزان ده درصد (۱۰٪) امتیاز حقوق ثابت پرداخت می‌شود. معاونت توسعه مدیریت و سرمایه انسانی رئیس‌جمهور موظف است آیین‌نامه پرداخت فوق‌العاده مذکور را با توجه به شدت و ضعف آثار آن در مناطق مختلف کشور، حداکثر ظرف سه ماه تهیه و به تصویب هیئت وزیران برساند. منابع مالی مورد نیاز برای اجرای این قانون براساس اختیارات موضوع بند «الف» ماده (۵۰) قانون برنامه پنجم توسعه همه‌ساله توسط دولت برآورد و در بودجه سنواتی پیش‌بینی می‌شود.